

ZAKECALI SME SA...s pani profesorkou Pavlou MARÁKOVOU

Mnohí z nás si želajú aspoň na pár chvíľ opustiť Slovensko. Nie každému z nás sa to však podarí pokochať sa krásami čo i len jednej zahraničnej krajiny. Pani profesorka PAVLA MARÁKOVÁ nielen že vyučuje na našom gymnáziu a vedie aj turistický krúžok „S batohom cez hory“, ale aj vo veľkom cestuje po svete. O svojich turistických zážitkoch rada rozpráva, takže by mohla vydať aj nejaký turistický bedeker. Ved' posúďte sami.

● Pani profesorka, ako ste sa dostali k svojej najväčšej záľube, cestovaniu?

- Možno to mám v génoch. Je to akýsi nepokoj, čo ma ťahá z miesta na miesto a núti spoznávať nové miesta, krajiny, ľudí. Pozorujem, porovnávam a teším sa z toho, že vidím niečo nové.

● Ako často sa vydávate na takéto

S batohom cez hory

dobrodružné výpravy?

- Na dlhšie „poznávačky“ využívam letné prázdniny, vtedy sa vyberiem na celý mesiac niekam ďalej. Keď nie je veľa času, vyberám si destinácie, ktoré sú bližšie, aby som stihla vidieť

čo najviac za krátky čas.

● Nebojíte sa?

- Nie. Ako sa hovorí, kto sa bojí... Nemám ani predstavu, čoho by som sa mala báť. Ak sa stratím, vždy mi niekto ukáže správnu cestu. Okrem toho, v dnešných časoch sa musí človek báť už aj u nás doma – na Slovensku, najmä ak človek sleduje televízne noviny.

● Na dorozumievanie väčšinou

používate angličtinu. Čo robíte, keď domorodci nerozumejú? Používate nejaké posunky?

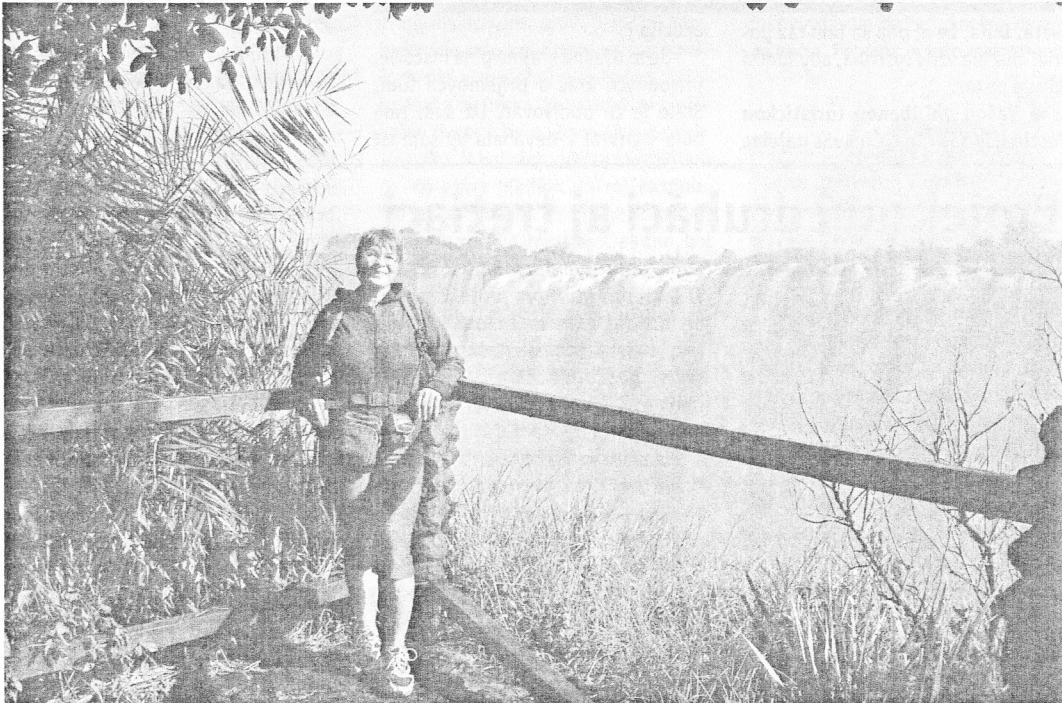
- Áno, aj. Angličtina bez akýchkoľvek pochybností vládne svetom. (Pokračovanie na ďalšej strane)

Milí gympsáci!

Marec je mesiacom knihy. Niektorí o tom už vedeli, no pre mnohých je to novinka. Prečo práve tretí mesiac? V marci sa totiž narodil Matej Hrebenda, ktorý miloval knihy, šíril osvetu i vzdelanosť. A v marci aj zomrel. Práve vďaka nemu je tento mesiac venovaný knihám. Mnoho ľudí však berie knihu len ako hrbu papierov. Niektorí sa nad ňou zamyslí, iní jej stránkami len tak preletí. Je teda na vás, či si uvedomíte pravú podstatu čítania. Nutiť vás nebudem, ale bolo by dobré zamyslieť sa nad tým. Ved' nikto nevie, čo nám chceli autori daných diel povedať, pokiaľ si ich neprečítame. Možno nás budú inšpirovať a ukážu nám niečo nové. Marcové číslo bude venované knihám. Nájdete tu aj anketu o čítaní, ktorej výsledky ma mierne sklamali. Presvedčte sa na vlastné oči, ako to dopadlo.

Alena Roháčová

Kto sa pýta, ten sa dozvie alebo Ako si mladí knihami stolíky podkladajú

Medzi nemalou vzorkou študentov gymnázia prebehla prednávkou anketa, zameraná na zistenie ich čitateľských záľub. Tri nenápadné otázky, ako sa zdá, študentov celkom prekvapili. Zistenie, aké z nej vyplýva, je totiž tak trochu desivé. Posúďte sami.

Čítaš beletriu? Prvá otázka mnohým študentom asi zamotala hlavu, inak si neviem vysvetliť že až 70 % (!!!) na ňu odpovedalo záporne. A dôvody? „Nemám čas.“ „Nebaví ma to.“ „Nie je to môj štýl.“ To myslíte vážne, gymnazisti? Dôvody, prečo tridsať percent číta, boli napríklad takéto: „Kniha ponúka nový pohľad na život.“ „Pri čítaní relaxujem.“ „Nič lepšie nevymysleli.“

Druhá otázka, teda ktorú knihu by ste vybrali na povinné čítanie, vlastne tak trochu zaskočila aj mňa. Vybrať totiž takú, ktorá by bavila aspoň časť žiakov, je fakt náročné. Možno aj preto na túto otázku mnohí

z vás neodpovedali. Tí, čo svoje preferencie vyjadrili, uviedli zaujímavé diela. Napríklad romány - nielen tie dievčenské ako Denník princeznej, Čakanie na lásku, ale aj diela typu Zločin a trest či Červený a čierny. Najviac bola zastúpená práve fantasy literatúra, najmä knihy Harry Potter, Twilight sága, Eragon, Narnia. Umiestnili sa aj diela od Dana Browna, ba dokonca od Julesa Verna. Neviem si síce veľmi predstaviť, ako by celá trieda čítala trilógiu Narnie, ale fakt, že aj dnes tinedžeri čítajú 20 000 míľ pod morom, je potešujúci. Bolo aj veľa odpovedí s dielami, ktoré už v povinnej literatúre zahrnuté sú, čo len dokazuje, že predsa len nie všetky sú také nuda, ako si mnohí myslia.

Tretia a posledná otázka o mladej generácii prezrádza najviac. Podľa starého dobrého: „Povedz mi, čo čítaš, ja ti poviem, kto si,“ sme sa aj my spýtali na to, aká je vaša obľúbená kniha a čím vás oslovila. Rovnako ako odporúčanej literatúre aj tu prevládali

fantasy diela, ale aj Jeden deň, Hrobka, Posledná pieseň, Dracula, Beštia, Je to aj môj život, knihy od Borisa Filana, Paola Coelho, surrealistická poézia. Naozaj zaujímavá paleta kníh a štýlov.

A najlepšie na koniec. Ako v každej ankete, aj tu sa našli niektoré prekvapivé odpovede. Až 46 z nás majú obľúbenú knihu Tři prasiatka a 101 dalmatíncov. Niektorí sa skrátka nechce zbaviť sentimentálnych spomienok na detstvo. Alebo to je jediná kniha, ktorú kedy prečítal?

Hovorí sa, že kto sa pýta, ten sa aj dozvie. Otázne však je, či sme sa dozvedeli to, čo sme chceli. Utešujúci je azda len fakt, že fenomén „nečítania“ nie je zďaleka problémom len našej školy, ale, bohužiaľ, ovláda celú mladú generáciu. Nám, čítajúcim, prajem veľa úžasných diel, ostatným prajem, aby raz aj oni našli ten krásny vesmír skrytý za obalmi kníh.

Barbora Belobradová

(Dokončenie z predch. strany)

Odporúčam našim študentom, aby sa ju naozaj učili. Nie preto, že je to jeden z predmetov, ale určite ju budú neskôr potrebovať, a to nielen kvôli cestovaniu.

● **Máte vopred pripravené ubytovanie, presuny, alebo cestujete „na vlastnú päsť“?**

- Cestujem vždy „na vlastnú päsť“. Už vopred si vypracujem plán, rozhodnem sa, čo chcem v danej destinácii vidieť a ktoré miesta chcem navštíviť. Potom sa už presúvam miestnymi dopravnými prostriedkami a všetko vybavujem priebežne. Ak sa mi niekde zapáči, zostanem dlhšie.

● **Podľa akých kritérií vyberáte destinácie, do ktorých sa vyberiete?**

- Ťažko odpovedať. Stále sa mizujúce vyber, lebo som už veľa precestovala. Inšpirujú ma rôzne dokumentárne cestovateľské relácie a knihy. Vždy objavím niečo, čo chcem vidieť na vlastné oči.

● **Aký má názor na toto vaše hobby vaša rodina?**

- Dcéra mi drží palce, lebo aj ona má dobrodružnú povahu. Teší sa so mnou, keď jej píšem z rôznych kútov

S batohom cez hory

sveta. Dúfa, že aj ona sa tam raz pozrie. Muž ma vždy vystríha, aby som si dávala pozor.

● **Vašou obľúbenou turistickou destináciou je Čína. Čím vás najviac**

očarila?

- Je to úžasná krajina plná histórie, prírodných krás a príjemných ľudí. Stále je čo obdivovať. Už som tam bola štyrikrát a neváhalo by som ísť

tam znovu.

● **Spomínanú angličtinu vyučujete aj na našej škole. Ako sa vám pracuje so študentmi?**

- Lepšie i horšie. Závisí to od študentov. Chcela by som ich naučiť čo najviac, lebo sama na sebe vidím, aké je dôležité vedieť tento svetový jazyk. Kdekoľvek na svete som sa ocitla, všade som ju potrebovala, snád s výnimkou Strednej a Južnej Ameriky, kde som sa skôr dohovorela španielsky.

● **Nenapadlo vám, že by ste so svojimi skúsenosťami učili napr. geografiu?**

- Určite by sa mi to páčilo. Rada odovzdávam svoje skúsenosti a zážitky ostatným, ktorí nemajú takú možnosť cestovať. Lenže geografia nie je iba o cestovaní.

● **Čo je vašim najväčším doposiaľ nespĺneným cestovateľským snom?**

- Austrália a Nový Zéland. Raz si tam určite zájdem, ale potrebujem na to viac času, lebo je to rozľahlá krajina.

● **A nakoniec. V ktorej krajine sa vám páčilo najviac?**

- Okrem spomínanej Číny je to Jemen – krajina z Rozprávok 1000 a jednej noci.

Pýtal sa Oliver Cabaj, 1.A

Žiaci odborných škôl sa nám smejú, že keď vyjdeme z gymnázia, nemáme uplatnenie. My však vieme, že si odnášame široké spektrum znalostí, skúseností a taktiež dávku spolupatričnosti. Vieme, že musíme ísť na vysokú školu. A keďže je písanie seminárnych prác (a neskôr aj bakalárskej a diplomovej) spojené so štúdiom na vysokej škole, vedenie nášho gymnázia sa rozhodlo dopriať nám skúsenosti aj v tomto smere.

Žiaci našej školy si už v druhom ročníku a sexte vyberajú dvojhodinové semináre z troch predmetov a zjedného z nich vypracujú v treťom ročníku a v septime projektové práce. V tomto školskom roku sa práce prezentovali už 22. decembra 2011. Tak skoro to aj napriek nevôli študentov bolo preto, aby vznikli práce do Stredoškolskej odbornej činnosti.

Sú však tieto projektové práce a dekátnou prípravou na vysoké školy? Túto otázku sme položili páňovi profesorovi Horváthovi, výchovnému poradcovi. Podľa neho je to určite vhodná forma prípravy študentov na diplomovú prácu. Jediné, čo by navrhol, je výber témy. Malo by to byť niečo aktuálne, v čom sa daný človek vyzná, s čím je oboznámený. Týmto chce naviesť študentov, aby si vybrali tému sami.

Medzi žiakmi sa tiež robil dotazník o tom, aký je ich názor na tieto práce. Takmer všetci súhlasili s tým, že boli pre nich veľkým prínosom. Značná časť z nich v anketе uviedla, že by ocenili dôkladnejšiu prípravu na písanie prác čo sa týka informatickej a jazykovej

Projektujú druháci aj tretiaci

stránky. Taktiež požadovali presnejšie určenie kritérií, podľa ktorých majú byť práce vyhotovené. Sme si však istí, že vedenie našej školy tieto pripomienky vezme na vedomie a pokúsi sa ich v budúcom roku vyriešiť. Veď predsa nič nemôže byť dokonalé bez patričného otestovania.

Požiadali sme o názor aj pána riaditeľa PaedDr. Miroslava Kubičára: „**Považujem samostatnú odbornú prácu v treťom ročníku a v septime**

Ako sme vás už v minulom čísle informovali, projektové práce boli novinkou pre študentov nižších ročníkov. Rozhodli sme sa teda zájsť za druhákmi a spýtať sa ich, čo si o tom myslia.

Naša projektová práca bola zameraná na pomoc postihnutým a deťom z DSS Nosice. So spolužiackami sme ich navštevovali a môžem povedať, že je to naozaj veľmi veľká skúsenosť. Títo ľudia sa dokázali tešiť z maličkostí a vecí, ktoré sú pre nás samozrejmosťou. A to je v tomto materiálnom svete veľmi obdivuhodné, pretože veľa ľudí si tieto drobnosti neváži. Osobne mám z toho dobrý pocit, pretože som si uvedomila, čo je v živote podstatné.

Tatiana Šestáková, 2. A

S mojimi spolužiakmi sme sa zhodli, že najlepšia možnosť, ako utužiť náš triedny kolektív, je vybrať si skutočne veľkú projektovú prácu. Ako týmto sme si vybrali aktívne globálne týždne – klimatické zmeny od organizácie Človek v ohrození. Táto práca sa skladala z 3 častí:

za výsadu gymnaziálneho štúdia. Tí študenti, ktorí pre projekt urobili maximum, nám za takéto zadanie raz, v prvých semestroch vysokej školy, budú vďační. Dúfam, že je takých väčšina. Z mnohých prác boli naši učitelia nadšení.“

V anketе sa žiakov pýtali aj na to, či pre svoju prácu urobili maximum. Väčšina odpovedala, že áno. Či je to naozaj tak, nemôžeme posúdiť. Čo však vieme naisto je, že v tomto roku bolo

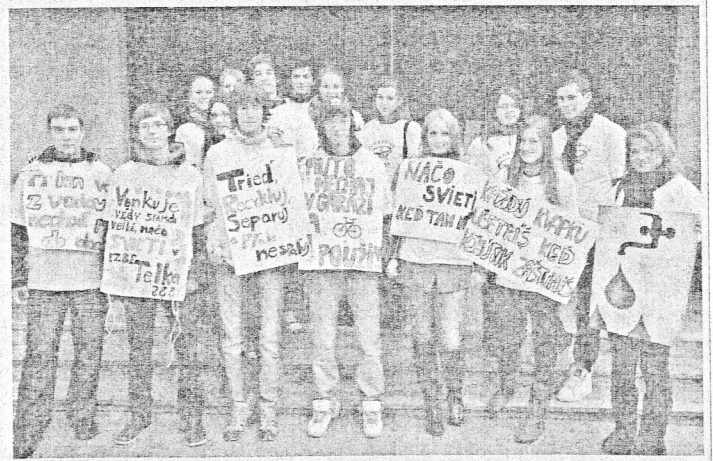
sprístupniť študentom našej školy informácie o spotrebe energií v škole, poučiť ich o ekologickejšom spôsobe prepravy do školy a nakoniec sme zorganizovali pochod mestom, aby sme upozornili našich spoluobčanov, že nadmerne plytvajú energiami a nerozumne nakupujú zahraničné produkty. Okrem týchto činností sme mali

vypracované nielen naozaj veľa skvelých prác. Na fyzike sme videli skonštruovaný elektromagnetický levitátor, na psychológii sme sa dozvedeli niečo nové o fantázii, v matematike o krásе, ktorá sa schováva v číslach... Mnohé práce poputujú do Stredoškolskej odbornej činnosti. Môžeme len odkázať žiakom druhých ročníkov a sexty, že sa nemajú čoho báť, že to bude ďalšia užitočná skúsenosť do ich života. Tešíme sa na vaše práce.

Matúš Uriček,
Alena Roháčová III.B

šancu nazrieť do fungovania tepelnej elektrárne v našom meste, ktorá sa spolu s teplovodmi v minulých rokoch podrobila rekonštrukcii, čím sa zabránilo veľkému úniku tepla. Neostáva nám nič iné len dúfať, že náš projekt pomohol k zamysleniu sa ľudí nad svojim konaním.

Mirka Kučerová, 2.B

ZAKECALI SME SA...s Petrom Holkom, Kalim Bagalom a Michalom Hvoreckým

Sú traja. A to je asi to jediné, čo ich spája. Teda ak si odmyslíme ich vášeň pre literatúru a to, že už sa nejaký rok v tejto brandži pohybujú. Peter Holka je spisovateľ, dramatik a publicista, ktorý vyrastal v Púchove. Píše aj pre deti, aj pre dospelých. Určite aspoň z čítanky poznáte jeho knihu Normálny cvok. Michal Hvorecký – mladý spisovateľ a publicista – je čitateľsky mimoriadne úspešný a zhruba pred rokom s ním v Púchove bola beseda o jeho románe Dunaj v Amerike. Koloman Kertész Bagala je majiteľ nekomerčného vydavateľstva, ktoré ako jedno z mála na slovenskom trhu vydáva len kvalitné diela slovenskej literatúry. Už roky organizuje anonymnú súťaž Poviedka. V súvislosti s mesiacom knihy sme im položili niekoľko otázok.

□ Prečo by podľa vás mladí ľudia mali čítať?

M. Hvorecký: Pretože ten, kto číta, bude žiť s veľkou pravdepodobnosťou úspešnejší život ako ten, kto knihy ignoruje a iba zíza do bedne. Čítanie podnecuje myslenie, tvorivosť a obrazotvornosť. Vo svete, kde všetko dražie, knižnice zostávajú poslednými baštami, kde sa dá lacno získať kvalitné vzdelanie. Taký výdobytok stojí za to užívať celý rok.

K.K. Bagala: Ľuďom – a predovšetkým mladým – by som zakázal čítať knihy okamžite. Ušetřili by čas a nezistili by, akí sú v skutočnosti primitívni. Že neovládajú materinský jazyk, nerozumejú cudzím slovám a frazeologizmom, nepamätajú si pointy, nenachádzajú súvislosti, majú mizernú predstavivosť, obrazotvornosť. Navyše, pochváliť sa dočítanou knihou pred hocikým vedie k posmeškom. Knihy nie sú pre všetkých. Literatúru považujem za najťažší umelecký druh – pretvorcu i pre prijímateľa. Sprostredkovať myšlienky a pocity autora čitateľovi. Priamo. Bez audiovizuálnych a iných efektov. Smie sa používať jediná vec – jazyk. No proste hrôza!

Peter Holka: Prečo si myslíte, že si myslím, že mladí by mali čítať? Nemyslím si to. Môžu robiť, čo sa im páči, bez čoho nedokážu normálne žiť, čo je ich bežnou potrebou, čo považujú pre seba za najprospernejšie, za najzábavnejšie atď. Motívov na kadejaké činnosti a na zabíjanie času je habadej. Pravda, potešilo by ma, keby medzi ich bežné potreby a záujmy patrilo aj čítanie kníh,

ešte viac, keby čítali aj beletriu a úplne najviac, keby medzi tými knihami boli aj moje. No z odborných prieskumov viem, že stredoškólači čítajú veľmi, veľmi málo, slovenskú literatúru takmer vôbec. Môžem povedať, prečo od detstva čítam ja. Napríklad preto, aby som spoznával príbehy a osudy iných ľudí, iné krajiny, iné kultúry a spoločenstvá, aby som konfrontoval svoj život a svoju skúsenosť so životmi a skúsenosťami literárnych postáv. Mám rád jazyk, niektoré knihy ma uchvátia práve jazykom, tým, ako nádherne a precízne sú napísané. Mám rád aj príbehy, nechávam sa nimi unášať a zisťujem, že v podstate prežívame životy a životné problémy takmer rovnako. V knihách zväčša nachádzam to, čo práve hľadám, čo ma zaujíma, čím sa zaoberám. Ja si bez kníh svoj život ani neviem predstaviť, ak áno, bol by podstatne chudobnejší, biednejší, škaredší.

□ Prečo ste sa rozhodli organizovať besedy s mladými ľuďmi?

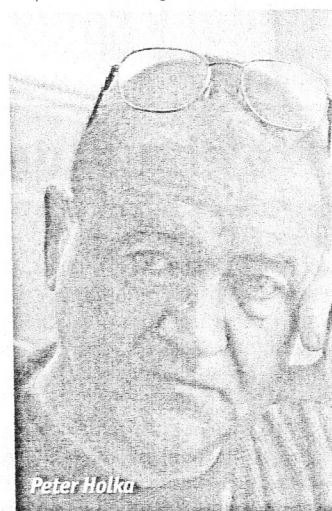
M. Hvorecký: Robím čítačky už dlho a baví ma to stále viac. Je to výborná spätná väzba a inšpiratívna skúsenosť. Rád predčítam nahlas a mám rád aj čítania iných autorov. Keď som šiel na prvé turné do Nemecka, drivoval som prednes v nemčine. Literatúra mi nedala peniaze, ale cestovanie, prešiel som so svojimi knihami kus sveta. A chodíť medzi slovenských študentov, či už stredoškólkov alebo vysokoškólkov, považujem tak trochu aj za svoju povinnosť. Všetomže sa snažím propagovať písanie a čítanie a najväčšiu nádej vkladám do mladých ľudí.

Michal Hvorecký

□ Aký dôvod máte na to, že vydávate iba nekomerčnú literatúru?

K.K. Bagala: Nemôžem za svoj vkus. Aj snobi a fanížeji cítia, čo sa im páči naozaj, len sa od toho dišancujú. Ja sa nepotrebujem pretvarovať, dvadsať rokov vydávam iba tie rukopisy, ktoré sa mi páčia. Pre mňa je toto mainstream.

Peter Holka

□ Aká je Vaša najobľúbenejšia kniha?

M. Hvorecký: Určite najviac ma ovplyvnil český spisovateľ a filozof Egon Bondy, ktorý záverečné desaťročie svojho života prežil v Bratislave. Veľmi mi pomohol. Obľúbených autorov mám plnú knižnicu, bez ktorej si neviem predstaviť svoj život. Knihy zbieram po celom svete, často ich nakúpim toľko, že sa mi nezmestia do batožiny a musím ich sám sebe poslať poštou. Za každou knihou v mojej knižnici sa skrýva príbeh. Tak aspoň niekoľko mien: Julien Gracq, Vladimír Nabokov, William Gibson, W. G. Sebald, André Breton, Irena Brežná, Dominik Tatarka...

K.K. Bagala: V detstve som obľuboval dobrodružné romány, v puberte Stratenú generáciu, neskôr ruskú klasiku. Po maturite som na pár rokov prepadol poézii, asi som začal vnímať aj jazyk diela, nielen jeho obsah. A nadchol ma aj magický realizmus. Aj postmoderna. Aj čo javiem čo ešte. V každej chvíli svojho

života by som odpovedal na vašu otázku inak. Dnes odpoveď znie – Amos Oz: Príbeh o láske a tme. Zajtra vyžrebujeme iného víťaza, dobre?

Peter Holka: Nemám najobľúbenejšiu knihu ani najobľúbenejšieho autora. No medzi tých, ktorých už roky hlboko obdivujem, patrí napríklad Gabriel García Márquez a mnohí ďalší významní latinskoamerickí autori, mám veľmi rád Rusov, Francúzov atď. Zo slovenskej literatúry milujem Rudolfa Jašíka a jeho novely z knihy Čierne a biele kruhy, spomedzi nich najmä čas medených tvárí, čo je jedna z najlepších svetových noviel o láske a porozumení, aká bola kedy napísaná. Rád čítam Františka Švantnera, Ruda Slobodu a ďalších.

□ Navštívili ste niekedy Púchov? Ak áno, páčilo sa Vám toto mesto?

Peter Holka: V Púchove som vyrastal od narodenia do takmer trinástich rokov. Naposledy som ho navštívil pred varí dvoma či tromi rokmi – bol som na besede vo vašom gymnáziu, ak ich len nie je v Púchove viac. Myslim v tom, ktoré leží neďaleko „Rozáka“ smerom k Makyte a v čase mojej besedy tam usilovne trieskali stavbári, takže občas sme sa takmer nepočuli. Potešilo ma, že som tam stretol môjho spolužiaka a kamaráta Mira Iloviča i jeho vnučku, ktorá tam v tom čase študovala. V poslednom čase Púchov navštevujem denne, hoci len v spomienkach, lebo píšem knihu, ktorej podstatná časť sa odohráva práve počas môjho detstva. Tuším by som sa tam mal znova vybrať, poprechádzať sa po meste a oprášiť si spomienky.

Katarína Bradáčová

K.K. Bagala

COMING SOON ALEBO V DALŠOM ČISLE NAJBETE: Good by Lenin, Deň učiteľov, reakcie vyčudujúcich na Oscarov a možno aj pozvánku na majáles. Redakčná rada: Katarína Bradáčová (šéfredaktorka), Matúš Určák, Alena Roháčová, Miňo Lapuník, Oliver Čabaj, Barbora Belohradová, Diana Motúzová, Sarah Kalmanová. Odborný dozor: Martina Boleková